

OKOLJSKO UČINKOVITA PRIDELAVA KORUZE IN PŠENICE NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH

Vodilni partner: INTERKORN d.o.o.

Ostali člani partnerstva: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor (KGZS Maribor), Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH Maribor), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), ProFUTURUS d.o.o., ŽIPO Lenart d.o.o., Kmetijstvo Črnci, Primož Titan, Marko Fašalek, Danijel Puhan, Biotehniška šola Rakičan.

Tip projekta: EIP (1. razpis 16.5: Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam).

Tematika projekta: »Okoljsko učinkovita kmetijska pridelava na vodovarstvenih območjih (VVO)«.

Obdobje trajanja projekta: 14.12.2018 – 13.12.2021

Višina odobrenih sredstev: 249.801,38 EUR (delež Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja znaša 80 %, delež republike Slovenije pa 20 %).

Praktični problem: Kmetijska dejavnost na VVO je pogosto problematizirana zaradi vnosa mineralnih in organskih gnojil v tla in uporabe FFS. V praksi to predstavlja omejevanje uporabe gnojil in FFS na VVO, kar pa posledično negativno vpliva na konkurenčnost kmetijske dejavnosti na teh območjih.

Namen in cilji projekta EIP: V projektu bomo proučili, razvili in preizkusili sodobne načine gnojenja (s stabilizatorji dušika, membranskimi dušikovimi gnojili), zatiranja plevela (česanje, okopavanje, termično zatiranje) in predstavili trende na področju tretiranja semen, s čemer bodo, ob upoštevanju vseh omejitev in priporočil pridelave na VVO, zagotovljeni ustrezni donosi koruze in pšenice. Posledica v projektu razvitih rešitev bodo **manj onesnaženi vodni viri in manjši izpusti toplogrednih plinov**.

Pričakovani ključni rezultati projekta EIP so:

Predstavljena **najučinkovitejša tretirna sredstva** za koruzo in pšenico z zmanjšano vsebnostjo FFS.

Določen **vpliv različne vrste dušikovih gnojil** na optimalen čas gnojenja in količino gnojenja.

Določen vpliv različne vrste dušikovih gnojil na **koncentracijo nitratov v podtalnici**.

Določeno **najprimernejše gnojenje** glede na hektarski donos.

Izdelan **protokol za okoljsko učinkovito pridelavo koruze in pšenice**.

Poučeni kmetje o tehnologiji nanašanja tretirnega sredstva, vrstah tretirnih sredstev in pomenu razkuževanja semena.

Zmanjšana poraba FFS pri tretiranju koruze in pšenice.

Izdelan **gnojilni načrt in načrt varstva rastlin** (koruza in pšenica).

Zaključek:

V letu 2020 je bil izvedel drugi cikel poskusov s koruzo in prvi s pšenico.

Pri poljskih poskusih s koruzo se je ponovno izkazalo, da uporaba stabilizatorja dušika N-Lock podaljšuje obdobje, ko rastline lahko sprejemajo dušik dodan z mineralnimi in organskimi gnojili. Ob letošnji žetvi poskusov so pridelki, zaradi uporabe stabilizatorja dušika, pri pšenici v povprečju večji za 8 %, pri koruzi pa za 5 %.

Rezultati EIP projekta v letu 2020:

- Izdelan koncept poljskih poskusov za:
 1. Okoljsko učinkovito uporabo dušikovih gnojil na VVO (koruza in pšenica).
 2. Alternativne metode zatiranja plevelov (koruza in pšenica).
 3. Sodobne biološke metode razkuževanja in tretiranja semenskega materiala (koruza in pšenica).
- Rezultati talnih analiz ter gnojilni načrti.
- Rezultati N-min analiz.
- Objava članka v Kmečkem glasu.
- Stehtani in ovrednoteni poljski poskusi s pšenico in koruzo.
- Zasnovani poljski poskusi s pšenico za sezono 2020/21.

Slika: Določanje sklopa na pšenici in gnojilni poskus v letu 2020.

Pogled kmeta:

»V prihodnosti bi za tretiranje semena lahko uporabljali ekološke pripravke, ki so okolju prijaznejši in manj nevarni kot kemični pripravki, ravno tako je tudi rokovanje in delo z njimi enostavnejše. Ekološki pripravki imajo zagotovo potencial za uporabo v prihodnosti.« (Marko Fašalek)

Pogled svetovalca:

»Projekt bo po dosedanjih rezultatih pripomogel k učinkovitejšemu gnojenju, s tem tudi višjim pridelkom na vodovarstvenih območjih. Pripomogel bo tudi k manjšemu izpiranju dušika.« (Timotej Horvat, KGZS, Zavod Maribor)

Pogled raziskovalca:

»Na podlagi razvitih rešitev lahko na kmetijskih gospodarstvih izvajamo gnojenje poljščin z uporabo stabilizatorja dušika N-Lock, ki pomaga pri varstvu okolja in povečuje hektarski donos.« (Peter Gselman, Interkorn d.o.o.)

Kontaktne podatke vodilnega partnerja: INTERKORN semenarstvo in obnovljivi viri d.o.o., Gančani 94, 9231 Beltinci, info@interkorn.si
Spletna stran projekta: <http://www.interkorn.si/wp-content/uploads/2019/01/6.Podukrep-16.5-SPLETNA-STRAN.pdf>